

δούδει τοῦ κοπελιοῦ νὰ τὸ πάη 'ς τὸ παλάτι (ἐκ παραμυθ.) Γ. Μαθιουδ., ἐνθ' ἄν. Τὸ χθεσινὸ σου γραμματάκι μοῦ λέει πολλά, ἀλλὰ δὲ μοῦ ἐξηγεῖ τίποτα ἀπολύτως Γ. Ξενόπ., Μυστικ. ἀρραβῶν., 30 || Φρ. Τὸ πάει τὸ γραμματάκι (ἐπὶ γυναικός· εἶναι ἐπιρρεπὴς εἰς ἐρωτικὰς σχέσεις) πολλὰ. Συνών. φρ. Τὸ πάει τὸ γράμμα. Τὰ γραμματάκια πᾶνε κ' ἔρχονται (ἐπὶ συχνῆς ἀλληλογραφίας ἐρωτευμένων) πολλὰ. Τὰ γραμματάκια συγχιάζουν κ' ἔρχονται (ἐπὶ ἡλικιωμένων ἀνθρώπων εἰς τοὺς ὁποίους ἐμφανίζονται διάφοροι σωματικαὶ ἐνοχλήσεις, ὡς προειδοποιητικὰ τρόπον τινὰ ἐπιστολαὶ τοῦ θανάτου) Σχινοῦς. || *Ἄσμ.

Πήγαινε τὸ γραμματάκι μου εἰς τὴν καλὴ τὴν ὥρα καὶ φίλα τ' ἀδερφάκι μου 'ς τὰ χεῖλη καὶ 'ς τὸ στόμα Θράκ. (Κασταν.) 4) Κατὰ πληθ., γράμμα 9, τὸ ὅπ. βλ., κοιν.: Ξέρει καλὰ γραμματάκια (εἶναι ἀρκετὰ μορφωμένος | κοιν. Μὲ 'κεῖνα τὰ γραμματάκια ποὺ ξέρει, κοιτάει νὰ ζήση κοιν. "Εμαθε διὰ γραμματάκια (ἔχει μικράν, ἀπὸ μὲν μὲν φωσιν) κοιν. Μ' ἔδωκε ὁ πατέρας μου 'ς τὸ σκολιὸν κ' ἔμαθα μὴν ἀράδα γραμματσάκια (ἐμορφώθη ὀλίγον) Κρήτ. (Κίς.) Αὐτός, εἶναι τὰ γραμματάκια του καλὰ (εἶναι ἀρκετὸν ἐγγράμματος) Σέριφ. "Εκεῖ ἔμαθα μερικὰ περισσότερα γραμματάκια I. Δραχούμ., Σαμοθρ. 87. "Αν τονὲ μαθαίνανε λίγα γραμματάκια, ἔμπαινε πονθενὰ γραφιάς κ' ἔβγαζε τὸ φωμὶ του Κ. Παρορ., "Απὸ τὴ ζωὴ τοῦ δειλ., 25. || Φρ. Εἶναι ἀλατισμένους ἀπὸ γραμματάκια (ὀλίγον μορφωμένους) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || *Ἄσμ.

Γιὰ τὰ μαῦρα τῆς ματάκια | ἔχασα τὰ γραμματάκια Ψαρ.

"Εμένα οἱ γονῆδες μου τραγούδια δὲ μοῦ μάθαν, μόνο μ' ἔστειλαν 'ς τὰ σκολιὰ νὰ μάθω γραμματάκια Κορσ. Συνών. γράμμα τοῦ δι 1.

γραμματαλλαγή ἡ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

"Εκ τῶν οὐς. γράμμα καὶ ἀλλαγὴ.

"Η ἀλληλογραφία.

γραμματάρα ἡ, πολλὰ καὶ Τσακων. (Πραστ.) γραμματάρα Νάξ. ("Απύρανθ.)

"Εκ τοῦ οὐς. γράμμα καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -άρα.

1) Μεγάλον γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου ὡς πρὸς τὸ μέγεθος κοιν. καὶ Τσακων. (Πραστ.): Τί γραμματάρες εἰν' αὐτές; Γράφε τα μικρότερα πολλὰ. Μὲ πέντε τέτοιες γραμματάρες γεμίζει ἡ γραμμὴ πολλὰ. Τσι γραμματάρες εἰν' ἐντεῖ π' ἔσ' ποῖον; (τί μεγάλα γράμματα εἶναι αὐτὰ ποὺ κάνεις;) 2) "Η ἐκτεταμένη ἐπιστολὴ Νάξ. ("Απύρανθ.) Τσακων. (Πραστ.): Νὰ ρᾶρε νὰ γραμματάρα π' ἔκανε! (νὰ ἰδῆς μιὰ μεγάλη ἐπιστολὴ ποὺ ἦλθε!) Πραστ.

γραμματᾶς ὁ, Θράκ. (Σαμακόβ.)—Π. Παπαχριστοδ., Χαμέν. κόσμ., 72.

"Εκ τοῦ οὐς. γράμμα.

"Ο ταχυδρομικὸς διανομὸς ἐνθ' ἄν.: Τὸ γράμμα θὰ τὸ φέρῃ ὁ γραμματᾶς ὁ ἐμπιστευμένος καὶ τὸ ἀσήμι θὰ τὸ μετρήσῃ 'ς τὰ χεῖρα τῆς μητέρας πηγαίνοντας ἀπὸ σπῖτι σὲ σπῖτι Π. Παπαχριστοδ., ἐνθ' ἄν. Συνών. διανομέας, ταχυδρόμος.

"Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραμματᾶς ὡς ὄν. κύρ. Θράκ. (Ση-λυβρ.) καὶ ὡς ἐπών. πολλὰ.

γραμματέας ὁ, λόγ. κοιν.

"Εκ τοῦ ἀρχ. οὐς. γράμμα τεύς.

"Ο γραμματεὺς, ὁ δημόσιος ἢ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ὁ ἐκτελὼν γραφικὴν ὑπηρεσίαν λόγ. κοιν.: "Ο γραμματέας τῆς κοινότητος - τοῦ δικαστηρίου - τοῦ συλλόγου. Τὸν ἔχει τὸν πῆρε γραμματέα του. Συνών. γράμματικός 1.

γραμματεία ἡ, λόγ. κοιν.

"Εκ τοῦ ἀρχ. οὐς. γράμμα τεῖα.

1) Τὸ ἀξίωμα τοῦ γραμματέως λόγ. κοιν. 2) Τὸ χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ ὅποιον εἶναι τις γραμματεὺς λόγ. κοιν.: "Επὶ τῆς γραμματείας τοῦ (δεῖνα) ἔγιναν ἔργα οὐσιαστικῆς προόδου λόγ. κοιν. 3) Τὸ γραφεῖον τοῦ γραμματέως γενικῶς καὶ εἰδικῶς πανεπιστημιακῆς σχολῆς λόγ. κοιν.: Δὲν ἔβγαλε ἀποτελέσματα ἀκόμη ἡ γραμματεία τῆς Φιλοσοφικῆς. 4) Τὸ σύνολον τῶν γραπτῶν μνημείων ἔθνους τινός, τὸ ὅποιον ἀντιπροσωπεύει τὸν πνευματικὸν αὐτοῦ βίον λόγ. κοιν.: "Η ἀρχαία ἐλληνικὴ γραμματεία ἐπέδρασε βαθύτατα εἰς τὴν δύσιν λόγ. κοιν. 5) "Υπουργεῖον "Αθῆν. (παλαιότ.): "Η Γραμματεία τῶν ἐσωτερικῶν—τῶν ἐξωτερικῶν.

γραμματέλι τό, ἐνιχ. γραμματέλ' Θράκ. (Αἰν.)

"Εκ τοῦ οὐς. γράμμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έλι.

"Η μικρὰ ἐπιστολὴ ἐνθ' ἄν.: Οὐ δράκους ἔγραψ' ἓνα γραμματέλ' καὶ τοῦ ἔστειλε 'ς τὴν δράκινα (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. (Αἰν.)

γραμματεύω "Ιων. (Κρήν.) κ.ἀ. γραμματεύω Λειψ. Πάτμ.

Τὸ ἀρχ. ρ. γράμμα τεύω.

1) Μανθάνω γράμματα, μορφώνομαι "Ιων. (Κρήν.): Μηδὲ σὺ ἡ γραμματέψες, μηδὲ τὸ παιδί σου ἡ γραμματίσες. 2) Μεταβ., μανθάνω ἄλλον γράμματα, μορφώνω τινὰ Λειψ. Πάτμ.: "Εφα τὴ νιότη μου νὰ τότε μεγαλώσω, νὰ τότε γραμματέψω Λειψ. "Εγραμμάτεψε τὰ παιδιὰ του Πάτμ.

γραμμάτι τό, Κορσ. γραμμάτσι Κορσ. Τσακων. (Πραστ.)—Λεξ. Μπριγκ. γραμμάτζι Τσακων. (Πραστ.)

"Υποκορ. τοῦ οὐς. γράμμα.

1) Γραφικὴ παράστασις, ζωγραφιὰ Κορσ.: "Ἄσμ.

"Απάνω 'ς τὰ πασοῦμια σου γραμμένα 'ναι γραμμάτσια.

2) Τὸ μικροῦ μεγέθους γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου Τσακων. (Πραστ.): Τσι γραμμάτζα εἶν' ἐνταῖ π' ἔσ' ποῖον; (τί γραμματάκια εἶναι αὐτὰ ποὺ κάνεις;) 3) "Επιστολὴ, συνήθως ὀλιγόλογος Κορσ. Τσακων. (Πραστ.)—Λεξ. Μπριγκ.: Μὴν ἀπολύκαὶ γκάνα γραμμάτσι τὰ καμπζία; (μήπως ἔστειλαν κανένα γραμματάκι τὰ παιδιὰ;) Πραστ. || *Ἄσμ.

Νὰ πᾶ' ρωτήσης τὸν ἀετὸ νὰ γράψω 'ς τὰ φτερούλια τ' νὰ γράψω 'ς τὰ φτερούλια τ' τρία φιλαρά γραμμάτσια, τό 'να νὰ πάη τῆς μάννας μου καὶ τ' ἄλλο 'ς τσ' ἀδερφῆς μου, τὸ τρίτο τὸ 'στερώτερο νὰ πάη 'ς τσῆ ποθητῆς μου (φιλαρά=φιλικὰ) Κορσ. 4) Κατὰ πληθ., ἡ παιδεία, ἡ μόρφωσις Τσακων. (Πραστ.): Νὰ μάθετε γραμμάτζα, ὄρκο μ'! (νὰ μάθης γραμματάκια, χρυσό μου!)

γραμματίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ. Καστάν. Πραστ. Σίταιν.) γραμματίζου πολλὰ. βορ. ἰδιωμ. γραμματίζω Τῆλ. γραμμακίζου Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.) γραμμακίχουρ ἐνι Τσακων. (Πραστ.) γραμματίζω 'μα Τσακων. (Χαβουτσ.) Μετοχ. γραμματισμένος κοιν. καὶ Καππ. (Φλογ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) γραμματισμένους πολλὰ. βορ. ἰδιωμ. γραμματιζόμενος κοιν. γραμματιζ-ζούμενος Κῶς

